

Brochure: suprapubische katheter

Een suprapubische katheter is een flexibele slang, die via een incisie via de buikwand, in de blaas wordt ingebracht.

Wat is een suprapubische katheter?

Een suprapubische katheter is een flexibele slang, die via een incisie via de buikwand, in de blaas wordt ingebracht. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas glijdt, bevindt zich aan het uiteinde een ballonnetje dat gevuld wordt met water. De slang wordt op de urine opvang zak aangesloten, waardoor de urine wegloopt en de blaas leeg blijft.

Met een aftap kraantje maakt u de urine opvangzaak leeg. Als de katheter er lang genoeg in zit gaat zich een fistel vormen van de huid naar de blaas. Elke 6 tot 12 weken moet de katheter vernieuwd worden door een bevoegd deskundige verpleegkundige. Dit kan eventueel ook in de thuissituatie gebeuren, door de verpleegkundige van de thuiszorg. De eerste keer wisselen vindt plaats in de kliniek.

Inhoud

- [Verzorging van de katheter](#)

- [Urine opvangzak](#)
- [Bijwerkingen](#)
- [Het afdoppen van de katheter](#)
- [Praktische info](#)

Verzorging van de katheter

Met een suprapubische katheter kunt u gewoon douchen. Was minimaal 1 keer per dag de huid rondom de suprapubische katheter. Het is voldoende om dit met water te doen. U kunt de insteekopening ook onder de douche reinigen en droogdeppen met een schone handdoek.

Het is belangrijk dat u de handen wast voor en na het loskoppelen of het vervangen van de opvangzak. Als er nog urine uit de incisie lekt, kunt u een splitgaas aanbrengen. Indien er geen urine meer uit de incisie komt, hoeft u geen verband meer te gebruiken.

Let erop dat de katheter niet trekt. Draag loszittende kleding, te strakke kleding kan de urinestroom onderbreken.

Rondom de katheter kan zich wat afscheiding vormen. Dit is slijm wat uit de fistel komt, wat verwijderd kan worden met lauwwarm water en een washandje. Dit slijm is een reactie van het lichaam op de katheter en is onschuldig. Het betreft in dit geval geen pus, tenzij zich een rode harde schijf rondom het fistel bevindt. Neem in dit geval contact met ons op.

Soms ontstaat er een klein bultje naast de opening. Dit gaat in de meeste gevallen om littekenvorming. De arts kan in dit geval een recept Terra-Cotril zalf voorschrijven. Neem dan even contact met ons op.

Blaasontsteking

Met een suprapubische katheter is de kans op een blaasontsteking groot. Er is altijd enige mate van blaasontsteking aanwezig, dit is niet verontrustend, tenzij het klachten geeft van bijvoorbeeld koorts en pijn. Het is daarom van belang dat er een goede doorstroming van urine is.

Om dit te bevorderen kunt u:

- De opvangzak regelmatig legen in het toilet, en niet wachten tot de zak overvol zit.
- Als u loopt, zit of ligt, zorgen dat de opvangzak lager hangt dan de blaas.
- Een ruime hoeveelheid drinken: minimaal 1,5 liter per dag zodat er voldoende urine wordt geproduceerd.

Urine – opvangzak

Aan het einde van de katheter wordt een urine-opvangzak bevestigd. Er zijn zakken voor de dag en voor de nacht.

Overdag draagt u een beenzak. Dit is een kleinere opvangzak die met behulp van een bandsysteem aan uw been vastgemaakt kan worden. De lengte van de verbindingsslang van de beenzak is eenvoudig korter te maken, door deze op de gewenste lengte af te knippen.

Als de zak vol is kunt u deze gemakkelijk legen door het kraantje aan de onderkant van de zak open te zetten. De urine stroomt dan weg in het toilet. Na het legen is het belangrijk om het kraantje weer dicht te draaien.

's Nachts gebruikt u een nachtzak. Deze wordt gekoppeld aan de beenzak. Nachtzakken zijn grotere zakken voor meer inhoud en met langere afvoerslangen. Hierdoor kunt u de nachtzak bijvoorbeeld aan de rand van het bed vastmaken. Het is belangrijk dat de nachtzak lager hangt dan uw blaas.

Voordat u de opvangzakken loskoppelt of vervangt is het belangrijk dat u uw handen wast. Om infecties te voorkomen is het daarnaast belangrijk dat de opvangzakken niet onnodig afkoppelt. Bij het afkoppelen ontstaat namelijk een open verbinding naar uw blaas. Om de opvangzak te legen opent u het kraantje en laat u de urine in het toilet wegvloeien.

Hoe lang kunt u een opvangzak gebruiken?

De opvangzakken kunt u maximaal 7 dagen gebruiken. Als de opvangzak beschadigd raakt, moeilijk leeg te maken is of onaangenaam om te dragen wordt, kunt u deze eerder

vervangen.

Heeft u een nachtzak met afvoeropening? Dan kunt u deze iedere dag uitspoelen met water en op een schone plaats leggen totdat u deze weer aansluit. Als de opvangzak na urine ruikt dan kunt u een druppeltje azijn en afwasmiddel in de zak doen en daarna goed doorspoelen met lauwwarm water.

Bijwerkingen

Na het plaatsen van de katheter kunnen een of meerdere bijwerkingen optreden.

- U ervaart nu en dan blaaskrampen;
- U heeft het gevoel te moeten urineren, dit is een lichte blaasirritatie;
- Urine lekkage rond de buitenkant van de katheter, veroorzaakt door krampen

Bij pijnlijke blaaskrampen heeft u het gevoel van continue aandrang. Soms gaat dit samen met lekkage. Blaaskrampen zijn erg vervelend. De uroloog kan u hier voor medicatie voorschrijven.

Als er geen urine in de opvangzak terecht komt, ga dan zelf het volgende na:

- Vertoont de katheter knikken die de urine verhinderen?
- Bevindt de opvang zich lager dan de blaas?
- Is de opvangzak goed aan het uiteinde van de katheter aangesloten?

Neem bij twijfel contact met ons op.

Wanneer schakelt u hulp in:

- Uw katheter eruit is gevallen. De katheter moet dan direct vervangen worden.
- Als er gedurende 2-3 uur geen urinelozing is en u bent de bovenstaande punten nagegaan.
- Als de urine bloederig is met stolsels.
- Als er veel urinelekkage via de insteekopening van de katheter is en er geen urine in de opvangzak komt.
- U heeft koorts met een temperatuur boven de 38,5°C, u zich onwel voelt en buikpijn heeft.

U kunt ons bereiken op het telefoonnummer 026 – 389 17 53 van maandag t/m vrijdag van 08:00 – 17:00 uur. Bij spoedgevallen buiten onze openingstijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Het afdoppen van de suprapubische katheter

U mag alleen in opdracht van de uroloog de suprapubische katheter afdoppen. Het afdoppen van de suprapubische katheter wordt u uitgelegd door de blaasverpleegkundige.

U plaats een katheterventiel op het uiteinde van de suprapubische katheter. De urine blijft dan in de blaas tot u aandrang krijgt. Het is belangrijk dat u voldoende drinkt.

Als u aandrang krijgt, probeert u om op de normale manier te plassen. Als u het gevoel heeft goed te hebben uit geplast, is het belangrijk dat u meet hoeveel urine er in de blaas is achtergebleven. Dit doet u door het katheterventiel open te zetten en de katheter leeg te laten lopen in een maatbeker. De urine die achterblijft in de blaas, wordt residu genoemd.

Het is belangrijk dat u elke keer noteert hoeveel residu er is achtergebleven. Uw bevindingen neemt u mee naar de kliniek bij de eerstvolgende afspraak.

Lukt het spontaan urineren na enkele keren proberen niet, of urineert u hele kleine beetjes en blijft er veel urine achter in de blaas (meer dan 100 ml), sluit dan de suprapubische katheter weer aan op de opvangzak.

's Nachts kunt u de katheter weer aansluiten op de nachtzak, ook als het spontaan urineren overdag?lukt.

Praktische info

Afspraak verzetten of afzeggen

Kunt u niet komen of wilt u uw afspraak verzetten? Neem dan ten minste **één week** voor uw afspraak contact met ons op. Het is anders lastig om uw plekje nog op te vullen terwijl er wel een medisch team (arts, verpleegkundige en analist) voor u klaar staat. We zijn dan

helaas genoodzaakt om kosten in rekening te brengen.

Privacy

Uw gegevens worden beschermd door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit betekent dat al uw gegevens en de bevindingen van bij u uitgevoerd onderzoek optimaal beveiligd zijn. Zonder uw toestemming zijn deze gegevens voor niemand toegankelijk. Uiteraard hebben de verpleegkundigen en urologen wel toegang tot uw gegevens. [Bekijk hier ons privacy statement](#)

Klachten en suggesties

Alle medewerkers van Andros doen hun best om u goede zorg en hulp te geven. Toch gaat het niet altijd zoals door u wordt verwacht. Het is het beste om uw opmerking, aanmoediging of klacht rechtstreeks met de betrokken medewerker(s) te bespreken. Wij zien elke klacht als een kans om te leren en onze kwaliteit te verbeteren. Levert het gesprek niet op wat u verwacht, dan kunt u zich wenden tot onze klachtencoördinator. Op www.andros.nl/klacht vindt u alle informatie hierover.

Neem gerust contact op

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen? Neem dan gerust contact op. U kunt ons bereiken via 026-389 17 53 op maandag t/m vrijdag van 08.00 uur tot 17.00 uur of via info@andros.nl